

Основні напрями аналізу активів банку:

- 1) загальний аналіз всіх активів банку та аналіз їх структури;
- 2) аналіз якості активів банку;
- 3) аналіз окремих видів активних операцій банку, зокрема:
 - аналіз кредитних операцій;
 - аналіз валютних операцій;
 - аналіз інвестиційних та інших операцій з цінними паперами;
- 4) аналіз проблемних активів і виявлення джерел їх скорочення;
- 5) аналіз майна банку та його формування;
- 6) аналіз дебіторської заборгованості банку.

Етапи аналізу активів (з точки зору їх ліквідності):

- визначення складу активів за ступенем ліквідності;**
- аналіз динаміки і структури активів банку за ступенем ліквідності;**
- аналіз ліквідності активів за строками розміщення коштів;**
- визначення значень та дотримання банком нормативів ліквідності;**
- оцінка ринкової вартості ліквідних активів.**

Нормативи ліквідності

1. Норматив миттєвої ліквідності (Н4)

$$H4 = \frac{\text{Високоліквідні активи}}{\text{Поточні зобов'язання банку}} \times 100\%$$

Н4 встановлює мінімально необхідний обсяг високоліквідних активів для забезпечення виконання поточних зобов'язань протягом одного операційного дня

Нормативне значення **Н4** – не менше **20 %**

Нормативи ліквідності

2. Норматив поточної ліквідності (Н5)

$$H5 = \frac{\text{Активи з кінцевим строком погашення до 31 дня (включно)}}{\text{Зобов'язання банку з кінцевим строком погашення до 31 дня (включно)}} \times 100\%$$

Н5 встановлює мінімально необхідний обсяг активів банку для забезпечення виконання поточного обсягу зобов'язань протягом одного календарного місяця

Нормативне значення **Н5** – не менше **40 %**

Нормативи ліквідності

3. Норматив короткострокової ліквідності (Н6)

$$H6 = \frac{\text{Активи з кінцевим строком погашення до 1 року}}{\text{Зобов'язання з кінцевим строком погашення до 1 року}} \times 100\%$$

Н6 встановлює мінімально необхідний обсяг активів для забезпечення виконання своїх зобов'язань протягом 1 року

Нормативне значення **Н6** – не менше **60 %**

Етапи аналізу активів (з точки зору їх дохідності):

- групування активів за рівнем дохідності;**
- аналіз структури активів за ступенем дохідності, визначення динаміки робочих та неробочих активів;**
- розрахунок основних показників, які відображають дохідність портфеля активів банку.**

Етапи аналізу активів

(з точки зору їх ризикованості):

- визначення величини активів банку з врахуванням ризику;
- визначення абсолютного і відносного приросту активів, зважених за ступенем ризику та виявлення і оцінка чинників, які впливають на приріст (зниження) активів;
- розрахунок показників якості активів банку з врахуванням ризику.

Розрахунок величини активів з урахуванням їх якості (зважені за ступенем ризику):

$$A_p = \sum_{i=1}^n A_i \times K_{pi}$$

A_p – активи банку, зважені за ступенем ризику;

A_i – види активів i -го ступеня ризику;

K_{pi} – коефіцієнт ризику i -го ступеня;

n – кількість видів активів, згрупованих за ступенем ризику.

Послідовність проведення аналізу кредитних операцій

- Аналіз масштабів і динаміки кредитних вкладень банку.
- Аналіз руху кредитів.
- Аналіз оборотності кредитів.
- Аналіз погашення наданих кредитів.
- Аналіз диверсифікації кредитних вкладень.
- Аналіз структури кредитного портфеля банку.
- Аналіз якості кредитного портфеля з погляду ризику.
- Аналіз якості кредитного портфеля з погляду захищеності від можливих втрат.
- Аналіз ефективності кредитної діяльності.

Аналіз руху кредитів:

1. Коефіцієнт надання кредитів

$$K_{\text{над.}} = \frac{\text{Кредити, надані протягом звітного періоду}}{\text{Залишок заборгованості на кінець звітного періоду}} \times 100\%$$

2. Коефіцієнт погашення кредитів

$$K_{\text{пог.}} = \frac{\text{Кредити, погашені протягом звітного періоду}}{\left(\begin{array}{l} \text{Залишок кредитної заборгованості на} \\ \text{початок періоду} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Кредити, видані} \\ \text{у звітному} \\ \text{періоді} \end{array} \right)} \times 100\%$$

Аналіз оборотності кредитів

1. Коефіцієнт співвідношення дебетового і кредитового оборотів

$$K_{\text{спів.}} = \frac{\text{Оборот дебетовий}}{\text{Оборот кредитовий}}$$

2. Швидкість обертання кредиту (або кількість оборотів кредитних коштів)

$$N = \frac{\text{Оборот з повернення кредиту}}{\text{Середній залишок кредитної заборгованості}}$$

3. Тривалість одного обороту в днях

$$t = \frac{D}{N} \quad \text{або} \quad t = \frac{D \cdot \bar{П}}{O_K}$$

t – тривалість одного обороту в днях;

D – кількість днів в аналізованому періоді;

N – кількість оборотів кредитів за період (швидкість обертання кредиту)

$\bar{П}$ – середній залишок кредиту;

O_K – кредитовий оборот (дохід від кредитних операцій).

4. Додаткове звільнення (залучення) кредитних ресурсів

$$З = \left(t^1 - t^0 \right) \frac{O_K}{D}$$

Нормативи кредитного ризику

1. Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7)

$$H7 = \frac{Z_c}{PK} \times 100\%$$

Z_c – сума всіх вимог банку до контрагента або групи пов'язаних контрагентів та всіх фінансових зобов'язань, наданих банком щодо контрагента (або групи пов'язаних контрагентів);

PK – регулятивний капітал банку.

Нормативне значення Н7 не має перевищувати 25 %₁₃

2. Норматив великих кредитних ризиків (Н8)

$$H8 = \frac{Z_v}{PK} \times 100\%$$

Z_v – сума всіх великих кредитних ризиків щодо контрагентів, груп пов'язаних контрагентів, усіх пов'язаних з банком осіб;

PK – регулятивний капітал банку.

Нормативне значення Н8 не має перевищувати 8-кратний розмір регулятивного капіталу банку

3. Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9)

$$H9 = \frac{Z_{ін.}}{PK} \times 100\%$$

$Z_{ін.}$ – сукупна сума всіх вимог банку до пов'язаних з банком осіб та сума всіх фінансових зобов'язань, наданих банком щодо пов'язаних з банком осіб;

PK – регулятивний капітал банку.

Нормативне значення **$H9$** не має перевищувати **25 %**₁₅

Аналіз структури кредитного портфеля

- **за категоріями якості кредиту (I - найвища, II, III, IV, V - найнижча);**
- **за формами власності позичальників (державна, колективна, приватна, іноземна);**
- **за галузевою ознакою (у промисловість, с/г, будівництво, торгівля, транспорт, споживчі цілі);**
- **за строками використання (короткострокові, середньострокові, довгострокові);**
- **за видами позичальників (юридичні особи – суб'єкти господарювання, фізичні особи, банки);**
- **за характером забезпечення (забезпечені, незабезпечені);**
- **за видами забезпечення (застава, гарантія, порука, страхування);**
- **інші ознаки.**